

Projekt

z dnia 7 października 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA TRZEBINI**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029**

Na podstawie artykułu 18 ustęp 2 punkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2025 roku pozycja 1153) oraz artykuł 4(1) ustęp 1, 2, 2a, 2b, 2c i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2023 roku pozycja 2151) oraz artykuł 10 ustęp 2, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2023 roku pozycja 1939), na wniosek Burmistrza Miasta Trzebinia

Rada Miasta Trzebinia

uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały, który to załącznik stanowi jej integralną część.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 określa priorytetowe kierunki działań związanych z profilaktyką problemów uzależnień, jest kontynuacją oraz uzupełnieniem działań realizowanych w Gminie Trzebinia w latach poprzednich.

Program obejmuje zadania własne gminy określone w ustawie: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2023 roku pozycja 2151), o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 roku (tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2023 roku pozycja 1939).

Polski model rozwiązywania problemów uzależnień zakłada, iż duża część kompetencji i zadań w tym zakresie jest zlokalizowana na poziomie samorządu gminnego. Warto podkreślić, że ustawodawca powierzył gminom nie tylko konkretne kompetencje i zadania w powyższym zakresie, ale również wskazał źródło ich finansowania. Są to środki pochodzące z opłat określonych w art. 11¹ pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 i art. 18¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Działania związane z rozwiązywaniem problemów uzależnień są działaniami długofalowymi, mogą przynosić efekty odroczone i trudno mierzalne, gdyż specyfika tej problematyki, uniemożliwia szybkie rozwiązania.

Problemy uzależnień od substancji psychoaktywnych, a zwłaszcza od alkoholu mają szczególne znaczenie wśród wielu problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju. Mają one istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia Polaków, zdolność do konkurencji na wymagającym rynku pracy, a także na relacje interpersonalne w środowisku rodzinnym. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej. Szkody wynikające z jego nadużywania występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość. Picie alkoholu w dalszym ciągu postrzegane jest jako swoisty sposób na życie, na rozwiązywanie problemów. Konsekwencje nadużywania alkoholu dotyczą nie tylko samych osób pijących szkodliwie, ale często ofiarami nadużywania alkoholu są członkowie rodzin osób pijących nadmiernie, a przede wszystkim dzieci i młodzież, które cierpią z powodu picia rodziców.

Należy stwierdzić, że alkohol we wszystkich jego postaciach jest łatwo dostępny i nie ma problemu z jego nabyciem. Istotny jest również fakt nasilania się zjawiska systematycznego picia oraz zwiększenia picia wśród młodzieży, jak również ścisły związek między wczesną inicjacją alkoholową, a spożywaniem dużych ilości alkoholu, zażywania narkotyków i przestępczością. Problem uzależnienia od alkoholu jest znaczący zarówno w skali kraju, jak również w wymiarze lokalnym i regionalnym.

Alkohol to towar legalny, jednak wymagający specjalnych regulacji prawno - administracyjnych i finansowych ze względu na powodowanie strat społecznych, ekonomicznych oraz zdrowotnych. Należy podkreślić, że alkohol nie jest takim samym towarem rynkowym jak inne towary i co za tym idzie nie podlega zasadom wolnego rynku. Polska polityka alkoholowa wprowadziła wobec alkoholu regulacje

o charakterze reglamentacyjnym. Oznacza to, że państwo polskie zezwala na handel alkoholem, ale ingeruje w kwestie związane z jego dostępnością.

Na poziomie lokalnym to rada gminy podejmuje uchwały w zakresie ograniczania dostępności alkoholu poprzez: limitowanie liczby zezwoleń na sprzedaż (detal) i podawanie (gastronomia) alkoholu, określa zasady usytuowania miejsc sprzedaży oraz może wprowadzić ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Substancje psychoaktywne zażywane są głównie przez młodzież oraz młodych dorosłych, którzy próbują ich dla towarzystwa lub w ramach eksperymentu. Długotrwałe przyjmowanie może prowadzić do uzależnienia, które często nazywane jest też narkomanią czy toksykomanią. Dla człowieka uzależnionego narkotyki stają się najważniejszy, a wszystkie inne sprawy schodzą na drugi plan. Każdy kontakt z narkotykami jest niebezpieczny, ponieważ niektóre uzależniają szybciej i silniej niż inne. Substancje te wpływają na centralny układ nerwowy i mogą wywoływać między innymi zmianę świadomości, określony nastrój czy ekstremalne doznania. Powodują też w różnym stopniu zmiany psychiczne (na przykład euforię) oraz fizyczne (na przykład wzrost ciśnienia krwi).

Z problemami wynikającymi z nadużywania środków psychoaktywnych, do których zalicza się zarówno alkohol jak i narkotyki wiąże się występowanie zjawiska przemocy w rodzinie. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako przestępstwo i nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań również w tym obszarze.

Współczesne społeczeństwo boryka się z wieloma wyzwaniami natury psychologicznej, społecznej i zdrowotnej. Jednym z rosnących problemów, który wciąż nie jest dostatecznie dostrzegany ani rozumiany, są uzależnienia behawioralne.

Uzależnienia te, nazywane także uzależnieniami od czynności, to zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonych czynności – takich jak patologiczny hazard, zakupoholizm, uzależnienie od telefonu komórkowego, komputera, Internetu czy kompulsywne objadanie się. Zachowania te podejmowane są w celu wywołania przyjemnych stanów emocjonalnych, takich jak euforia, ulga, zaspokojenie czy oderwanie się od problemów dnia codziennego.

Czynność staje się nałogowa wówczas, gdy towarzyszy jej silna potrzeba lub wewnętrzny przymus jej wykonywania z coraz większą częstotliwością, a osoba uzależniona zaczyna mieć trudności z kontrolowaniem tego zachowania. Pomimo świadomości negatywnych konsekwencji, osoba uzależniona nadal powtarza szkodliwe zachowania, nie potrafiąc ich przerwać. Wszystkim uzależnieniom towarzyszy zespół mechanizmów obronnych, które zniekształcają postrzeganie rzeczywistości, blokując dopływ treści związanych z problemem nałogu i jego konsekwencjami. Prowadzi to do powstawania różnorodnych złudzeń – np. przekonania, że „mam wszystko pod kontrolą” albo „to nie wpływa na moje życie”. W rezultacie zmniejsza się motywacja do zmiany i szukania pomocy, co tylko pogłębia problem. Dotychczasowe badania nad społecznym postrzeganiem uzależnień behawioralnych wskazują, że są one wciąż bagatelizowane i uważane za mniej poważne niż uzależnienia od substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol czy narkotyki. Tymczasem ich wpływ na zdrowie psychiczne i funkcjonowanie społeczne może być równie destrukcyjny, a leczenie – równie długotrwałe i skomplikowane.

Wszelkie działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień powinny być przedmiotem szczególnej troski, bowiem skutki czyli koszty z tym związane ponosi całe społeczeństwo. Podstawą prawną Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 jest:

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2023 roku pozycja 2151).
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (tekst jednolity, Dziennik Ustaw

z 2023 roku pozycja 1939).

- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 22 czerwiec 2023 roku (Dziennik Ustaw z 2024 roku pozycja 1673).
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw z 2021 roku pozycja 2469).
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 15 stycznia 2025 roku (tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2025 roku pozycja 49).
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Dziennik Ustaw z 2021 roku pozycja 642) przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku.

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia numer 2 jest: Profilaktyka uzależnień.

Diagnoza w aspekcie problemów uzależnień w Gminie Trzebinia

Położenie

Obszar Gminy Trzebinia jest położony na Wyżynie Śląsko-Krakowskiej w połowie drogi między Krakowem a Katowicami. W jego skład wchodzi miasto Trzebinia i dziesięć sołectw: Bołęciny, Czyżówka, Dulowa, Karniowice, Lgota, Młoszowa, Myślachowice, Piła Kościelecka, Płoki, Psary. Powierzchnia wynosi 105,28 kilometrów kwadratowych. Gmina Trzebinia w 2024 roku liczyła ogółem 30 636 mieszkańców, w tym 25 595 powyżej 18 roku życia. W sołectwach mieszka 13 611 osób, w mieście 17 025 osób.

Szacunkowa skala problemów alkoholowych w Gminie Trzebinia

Według zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia WHO do określenia danych szacunkowych dotyczących populacji osób, u których występują różne kategorie problemów związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych przyjmuje się następujące wartości: ilość osób uzależnionych od alkoholu w danej społeczności wynosi 2 - 3% dorosłej populacji, co dla Gminy Trzebinia wynosi od 511 do 767 osób.

Odpowiednio wylicza się następujące wskaźniki:

1. liczba osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych:
 - około 1023 osób (4% dorosłej populacji).
2. liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych:
 - około 1225 dzieci (4% ogółu populacji).
3. liczba osób pijących szkodliwie:
 - około 1838 osób (6% dorosłej populacji).

Z powyższych danych szacunkowych wynika, że działania z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej powinny być skierowane do około 4086 osób. Jednak bardzo istotne jest objęcie działaniami profilaktyki uniwersalnej pozostałych mieszkańców Trzebini. Profilaktyka uniwersalna adresowana jest do całej populacji. Jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom uzależnień.

Dzieci i młodzież ucząca się w trzebińskich szkołach:

- 15 szkół podstawowych – 2556 uczniów
- 3 szkoły ponadpodstawowe - 1816 uczniów
- W Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP przebywa 8 uczestników, którzy uczą się i mieszkają na miejscu w internacie.

Dostępność alkoholu

Zgodnie z uchwałą numer XLIX/648/VII/2018 Rady Miasta Trzebinia z dnia 27 lipca 2018 roku w sprawie: ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie Gminy Trzebinia ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w wysokości:

- 85 dla zezwoleń typu A – zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo,
- 75 dla zezwoleń typu B - zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 75 dla zezwoleń typu C - zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu,

oraz maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w wysokości:

- 25 dla zezwoleń typu A - zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo,
- 20 dla zezwoleń typu B – zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 20 dla zezwoleń typu C - zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu.

Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

	detal 2024	detal I półrocze 2025	gastronomia 2024	gastronomia I półrocze 2025
Zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo (A)	62	14	15	8
Powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu, z wyjątkiem piwa (B)	59	13	11	4
Powyżej 18% zawartości alkoholu (C)	58	14	9	3

Liczba punktów handlowych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Trzebinia

	Stan na 31.12.2024.r	Stan na 30.06.2025r.
Detal	64	64
Gastronomia	15	19

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5 do 18% zawartości alkoholu oraz powyżej 18% zawartości alkoholu) przypada około 478 ogółu mieszkańców, w tym 399 powyżej 18 roku życia. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są na czas oznaczony:

- na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – na czas nie krótszy niż 2 lata,
- na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – na czas nie krótszy niż 4 lata.

W związku z Zarządzeniem numer 0050.54.2016 Burmistrza Miasta Trzebini z dnia 1 marca 2016 roku w sprawie: ustalenia okresu na jaki są wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Trzebinia został ustalony czas jaki wydawane są zezwolenia, to jest:

- na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – na okres 3 lat,
- na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – na okres 5 lat.

Zgodnie z artykułem 18¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz jednostkom Ochotniczej Straży Pożarnej nie podlegają uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisariat Policji w Trzebini w okresie od 01.01.2022r. – 30.06.2025r. odnotował następującą liczbę interwencji:

- Liczba interwencji domowych w związku z przemocą w rodzinie: 163
- Liczba interwencji domowych w związku z przemocą w rodzinie, których sprawcy znajdowali się pod wpływem alkoholu: 44
- Liczba interwencji przeprowadzonych wobec osób nietrzeźwych przebywających w miejscach publicznych, w których pozostawienie ich mogło zagrażać ich życiu i zdrowiu: 355
- Liczba wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: 7970

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**Tabela ilustrująca działania Gminnej Komisji w latach 2022-2025**

RODZAJ	2022 rok	2023 rok	2024 rok	I półrocze 2025 rok
Ilość posiedzeń Komisji w pełnym składzie	14	13	15	7
Ilość rozpatrzonych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	51	47	29	23
Ilość wyjazdów Zespołu ds. Kontroli Punktów Sprzedaży Alkoholu	12	12	12	6
Ilość skontrolowanych Punktów Sprzedaży Alkoholu	48	53	60	25
Ilość posiedzeń Zespołu Orzecznictwa	12	12	12	6
Ilość osób zgłoszonych do Komisji z powodu nadużywania alkoholu	44 kobiety: 7 mężczyźni: 37	51 kobiety: 13 mężczyźni: 38	65 kobiety: 16 mężczyźni: 49	27 kobiety: 7 mężczyźni: 20
Zakończone postępowania z powodu poprawy funkcjonowania	27	25	37	3
Ilość opinii wydanych przez biegłych sądowych w zakresie uzależnień	12	11	23	4
Ilość spraw skierowanych do sądu, celem wydania orzeczenia o zastosowanie leczenia odwykowego	24	23	22	9

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebinii

Udziela pomocy materialnej rodzinom objętym pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny.

Pomoc udzielana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebinii rodzinom z powodu nadużywania alkoholu

	2022 rok	2023 rok	2024 rok	I półrocze 2025 rok
Ilość rodzin objętych pomocą	39	43	32	17
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc	114 823,61 zł	160 935,06 zł	102 197,85 zł	48 340,31 zł

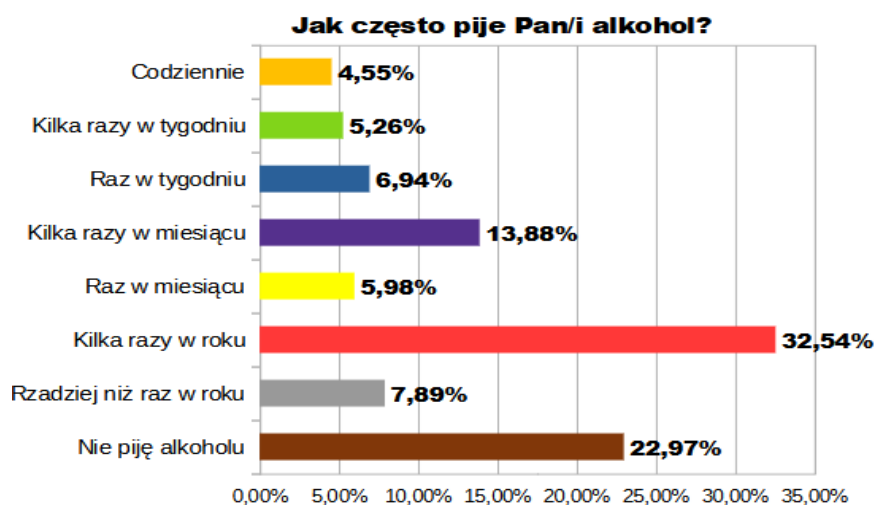
Badania ankietowe

Na początku 2025 roku Gmina Trzebinia zleciła Ogólnopolskiej Grupie Badań Społecznych przeprowadzenie Diagnozy Problemów Społecznych. Celem badania było uzyskanie aktualnych danych na temat skali i problemów społecznych występujących na terenie Gminy Trzebinia. Badanie koncentrowało się na identyfikacji najpoważniejszych zagrożeń społecznych, w szczególności takich jak: alkoholizm, nikotynizm, narkomania, używanie dopalaczy, przemoc rówieśnicza, przemoc domowa i uzależnienia behawioralne. Badanie zostało przeprowadzone w drugim kwartale 2025 roku z wykorzystaniem techniki anonimowej ankiety internetowej.

Grupy objęte badaniem stanowiły:

- Dzieci i młodzież z klas IV-VIII z 13 szkół zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebinia,
- Dorośli mieszkańcy Gminy Trzebinia, podzieleni na sześć grup wiekowych,
- Pracownicy służb pomocowych działających na terenie Gminy Trzebinia.

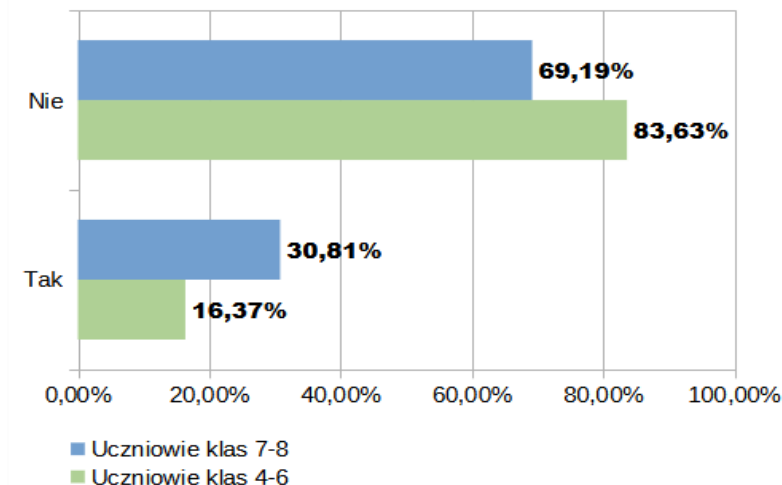
Mieszkańcy Gminy Trzebini zostali zapytani, jak często piją alkohol.

Dorośli mieszkańcy Gminy Trzebinia uczestniczący w badaniu zostali poproszeni o wskazanie, jak często spożywają alkohol. Analiza udzielonych odpowiedzi wykazała zróżnicowany obraz nawyków związanych z konsumpcją alkoholu w badanej populacji. Najwięcej respondentów – 32,54% zadeklarowało, że spożywa alkohol „kilka razy w roku”. Kolejne 22,97% badanych wskazało odpowiedź „nie piję alkoholu”. Inne deklarowane częstotliwości spożywania alkoholu to: „kilka razy w miesiącu” – 13,88%, „rzadziej niż raz w roku” – 7,89%, „raz w tygodniu” – 6,94%, „raz w miesiącu” – 5,98%, „kilka razy w tygodniu” – 5,26%, a także „codziennie” – 4,55% respondentów.

Ucniowie z trzebińskich szkół zostali zapytani o to, czy kiedykolwiek spróbowali alkoholu.

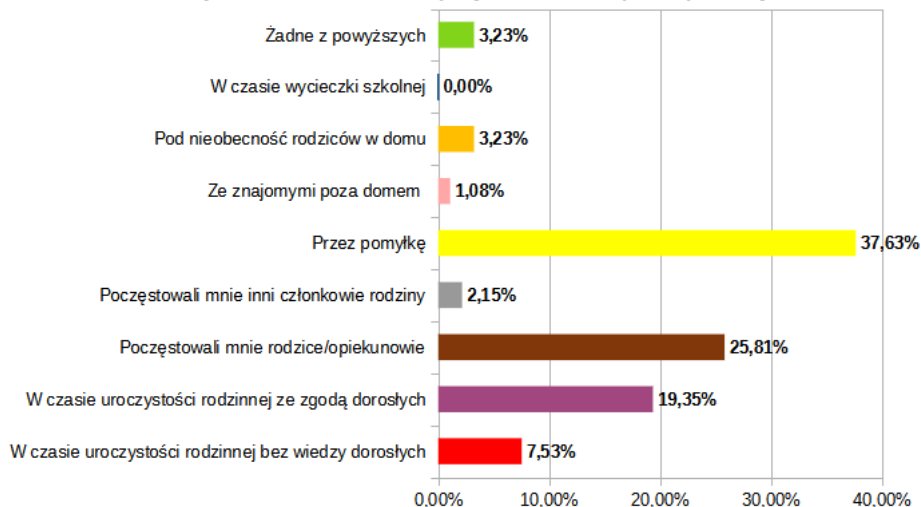
Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe?

Wśród ankietowanych uczniów 16,37% uczniów klas IV–VI oraz 30,81% uczniów klas VII–VIII zadeklarowało, że kiedykolwiek próbowało alkoholu.

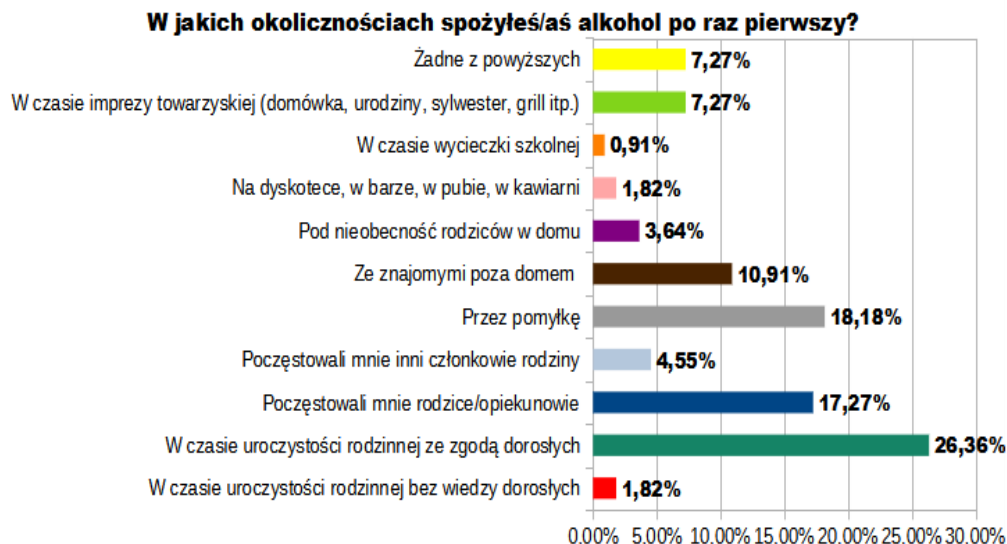
Ucniowie z trzebińskich szkół zostali zapytani o okoliczności w jakich spożyli po raz pierwszy alkohol.

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

Analiza odpowiedzi uczniów z klas IV–VI wskazuje, że najczęściej po raz pierwszy spożyli oni alkohol „przez pomyłkę” – taką odpowiedź wskazało 37,63% respondentów. Na drugim miejscu znalazła się odpowiedź „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” – wskazana przez 25,81% uczniów. Kolejne

odpowiedzi rozkładały się następująco: „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” – 19,35% „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” – 7,53%, „pod nieobecność rodziców w domu” – 3,23%, „żadne z powyższych” – 3,23%, „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny” – 2,15% oraz „ze znajomymi poza domem” – 1,08%.

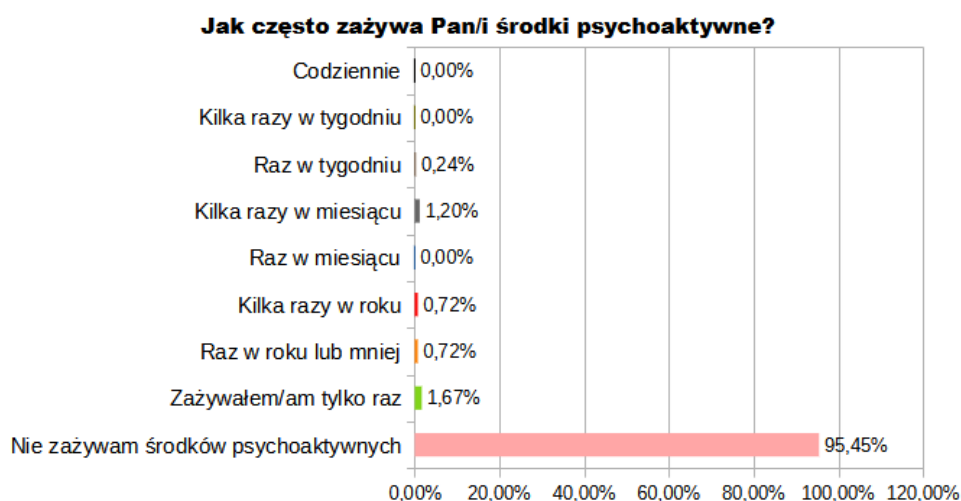

Analiza odpowiedzi uczniów z klas VII–VIII wskazuje, że najczęściej po raz pierwszy spożyli oni alkohol „w czasie uroczystości rodzinnej za zgodą dorosłych” - 26,36% respondentów. Na drugim miejscu znalazła się odpowiedź „przez pomyłkę”, wskazana przez 18,18% uczniów. Kolejne odpowiedzi rozkładały się następująco: „poczęstowali mnie rodzice/opiekunowie” – 17,27%, „ze znajomymi poza domem” – 10,91%, „w czasie imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester, grill itp.)” – 7,27%, „żadne z powyższych” – 7,27%, „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny” – 4,55%, „pod nieobecność rodziców w domu” – 3,64%, „w czasie uroczystości rodzinnej bez wiedzy dorosłych” i „na dyskotecę, w barze, w pubie, w kawiarni” – po 1,82% oraz „w czasie wycieczki szkolnej” – 0,91%.

Uczniów z trzebińskich szkół zapytano również, czy zdarzyło się im spróbować papierosów. Poniższa tabela prezentuje rozkład odpowiedzi uczniów w poszczególnych klasach.

	Uczniowie klas IV-VI	Uczniowie klas VII-VIII
Nigdy nie paliłem	93,49%	75,91%
Raz	3,35%	9,52%
Kilka razy	2,46%	8,96%
Zdarza mi się to często	0,35%	0,84%
Palę regularnie	0,35%	4,76%

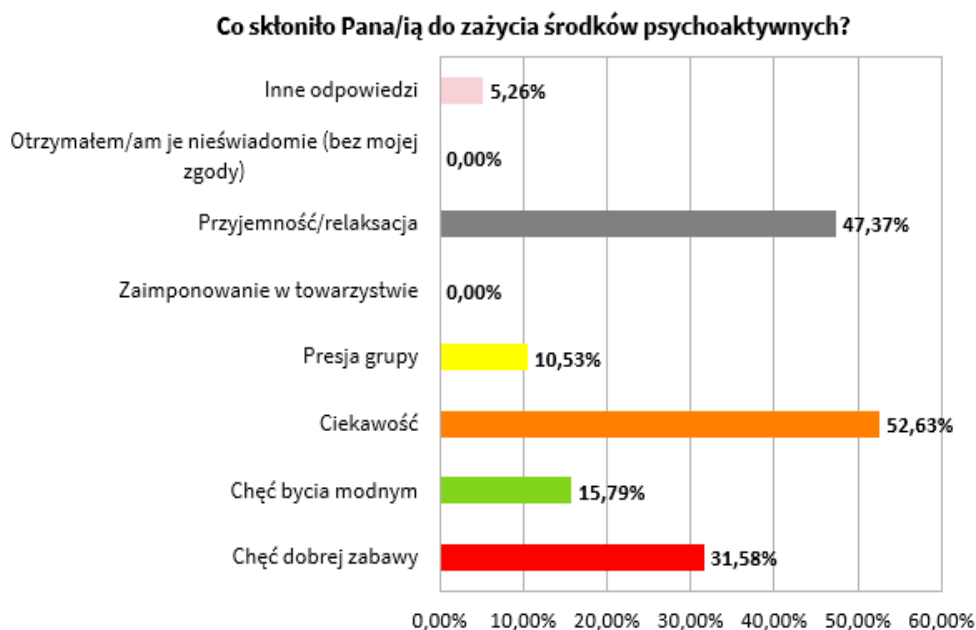
Mieszkańców Gminy Trzebini i uczniów trzebińskich szkół zapytano także o zażywanie środków psychoaktywnych.

Analiza odpowiedzi mieszkańców wskazuje, że zdecydowana większość respondentów 95,45% zadeklarowała, iż nie zażywa tego typu substancji. Jednocześnie niewielki odsetek osób przyznaje się do zażywania środków psychoaktywnych: „zażywałem/am tylko raz” - 1,67%, „kilka razy w miesiącu” - 1,2%, „raz w roku lub mniej” lub „kilka razy w roku” - po 0,72%, a także „raz w tygodniu” - 0,24%.

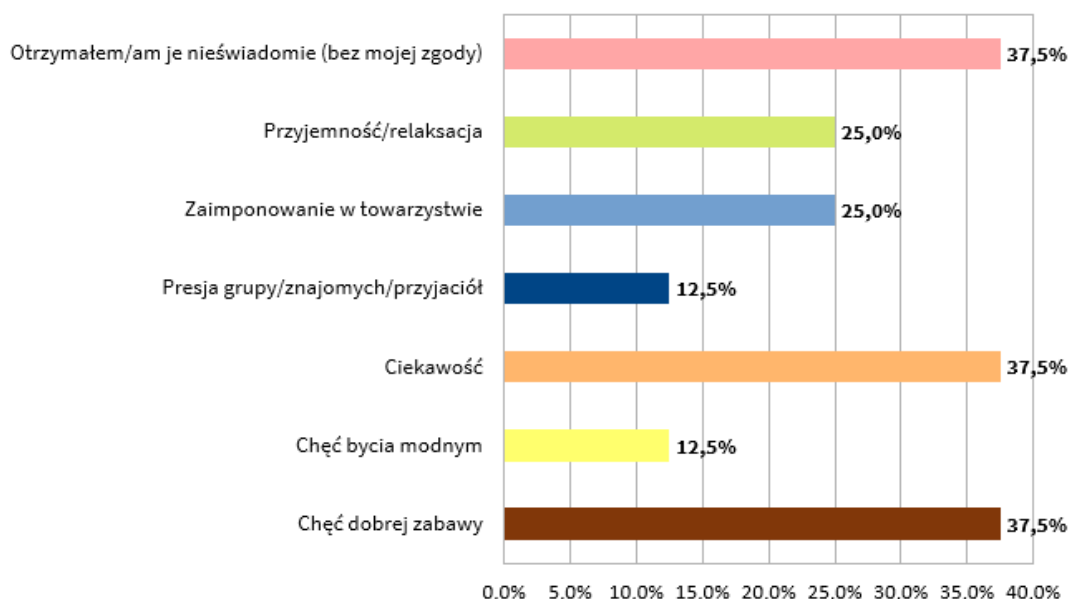
Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi trzebińskich uczniów na pytanie dotyczące ich doświadczeń z narkotykami/dopalaczami.

	Uczniowie klas IV-VI	Uczniowie klas VII-VIII
Tak	1,41%	3,08%
Nie	98,59%	96,92%

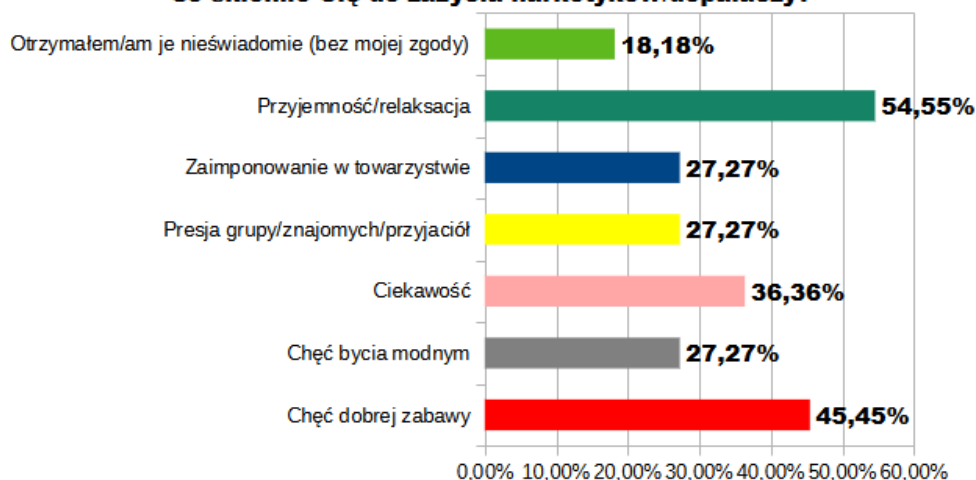
Głównym powodem skłaniającym mieszkańców do używania substancji psychoaktywnych jest „ciekawość” – 52,63%, „przyjemność/relaksacja” - 47,37%, „chęć dobrej zabawy” - 31,58%, „chęć bycia modnym” - 15,79%. W dalszej kolejności mieszkańcy udzielali następujących odpowiedzi: „presja grupy” - 10,53%, a także „Inne odpowiedzi” - 5,26%.

Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

Głównym powodem skłaniających uczniów klas IV-VI do sięgania po substancje psychoaktywne jest „chęć dobrej zabawy”, „ciekawość” lub „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)” - po 37,5% respondentów. W dalszej kolejności uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „zaimponowanie w towarzystwie”, „przyjemność / relaksacja” - po 25,00%, a także „chęć bycia modnym”, „presja grupy / znajomych / przyjaciół” - po 12,5%.

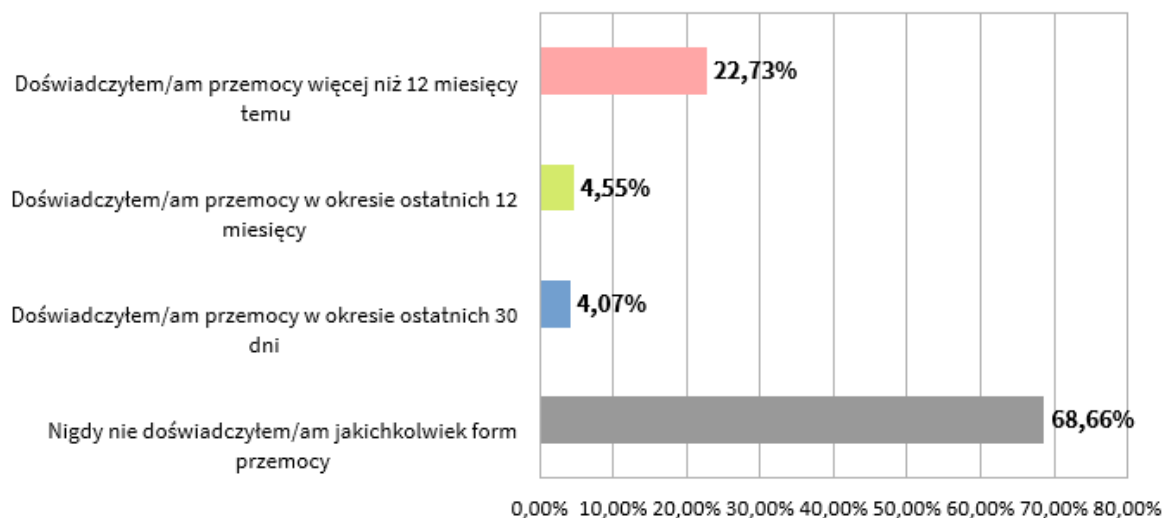
Co skłoniło Cię do zażycia narkotyków/dopalaczy?

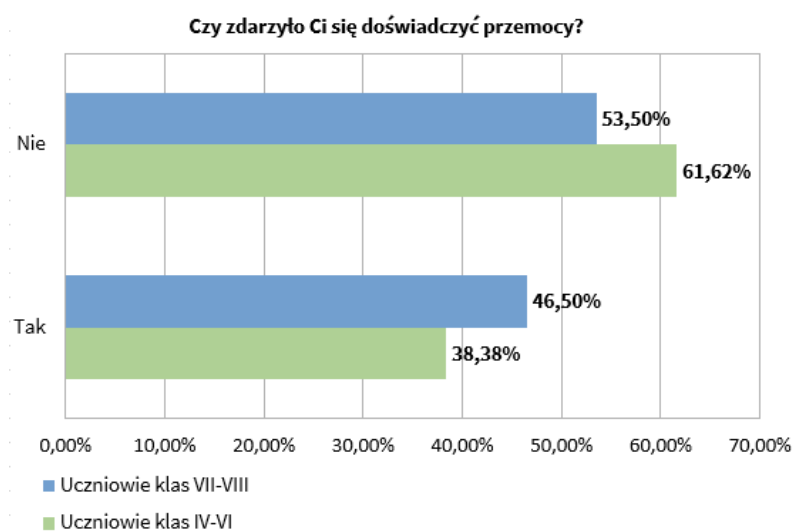
Głównym powodem skłaniających uczniów klas VII-VIII do sięgania po substancje psychoaktywne jest „przyjemność / relaksacja” na co wskazuje 54,55% osób. W dalszej kolejności uczniowie udzielali następujących odpowiedzi: „chęć dobrej zabawy” - 45,45%, „ciekawość” - 36,36% badanych, „chęć bycia modnym”, „presja grupy / znajomych / przyjaciół” lub „zaimponowanie w towarzystwie” - po 27,27% badanych, a także 18,18% odpowiedziało „otrzymałem/am je nieświadomie (bez mojej zgody)”.

Mieszkańców Gminy Trzebinia oraz uczniów trzebińskich szkół zapytano, czy kiedykolwiek doświadczyli jakichkolwiek form przemocy.

Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

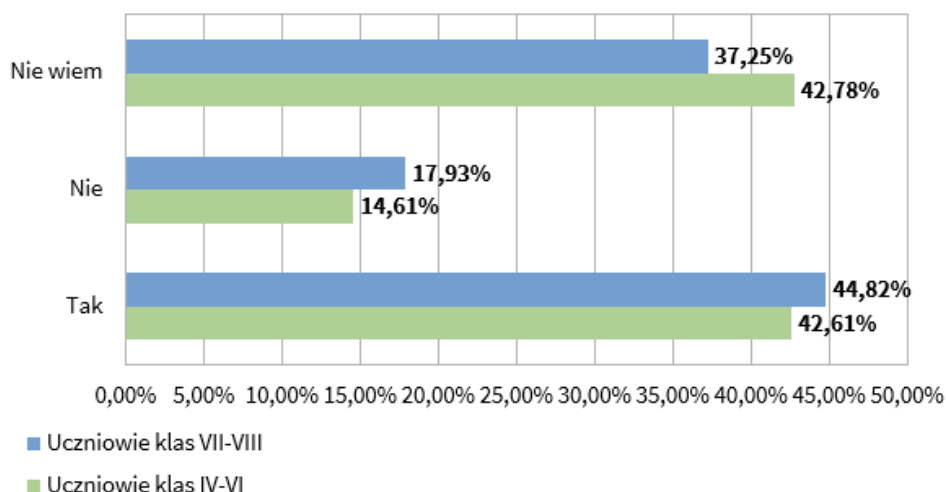

68,66% mieszkańców zadeklarowało, że nigdy nie doświadczyli żadnej formy przemocy. Pozostali respondenci wskazali jednak, że mieli takie doświadczenia: 22,73% zadeklarowało, iż doświadczyło przemocy ponad 12 miesięcy temu, 4,55% w ciągu ostatnich 12 miesięcy, natomiast 4,07% – w okresie ostatnich 30 dni.

Wśród ankietowanych uczniów 38,38% z klas IV–VI oraz 46,50% z klas VII–VIII zadeklarowało, że doświadczyło przemocy.

Czy Twoim zdaniem w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

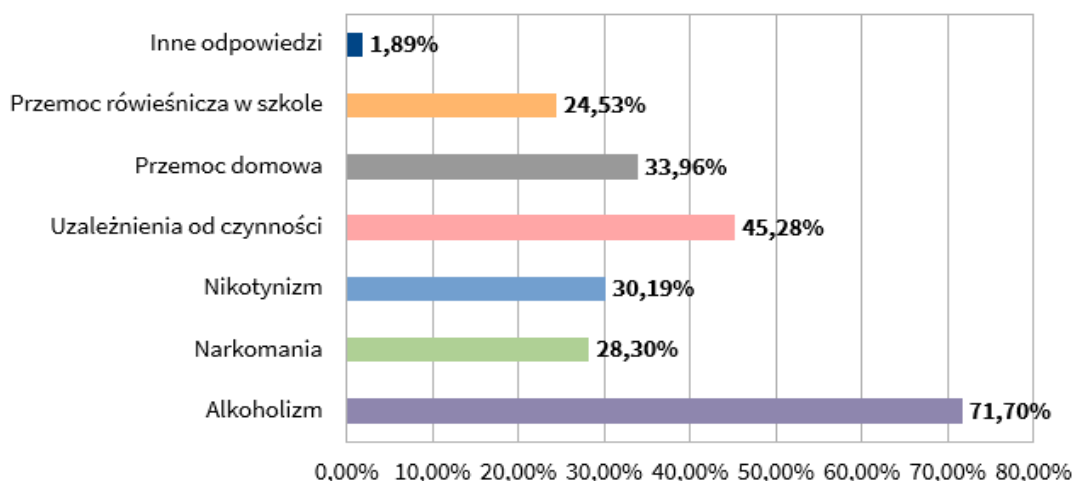
Wśród ankietowanych uczniów 42,61% z klas IV–VI oraz 44,82% z klas VII–VIII stwierdziło, że w ich szkole występuje problem przemocy między uczniami.

Mieszkańcom oraz uczniom Gminy Trzebinia zadano pytanie dotyczące znajomości pojęcia uzależnień behawioralnych. Poniższy wykres przedstawia rozkład udzielonych przez nich odpowiedzi.

	Mieszkańcy	Uczniowie klas IV-VI	Uczniowie klas VII-VIII
Tak	43,3%	12,5%	22,41%
Nie	56,7%	87,5%	77,59%

W badaniu wzięli również udział pracownicy instytucji pomocowych.

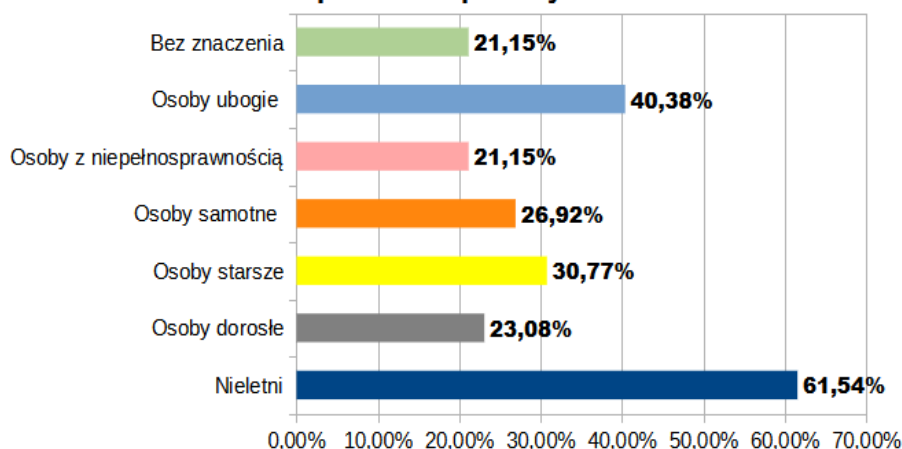
Jaki problem społeczny w Pana/i opinii jest najbardziej widoczny na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

W badaniu przeprowadzonym wśród pracowników instytucji pomocowych, respondenci zostali poproszeni o wskazanie, jaki problem społeczny jest ich zdaniem najbardziej widoczny na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych/zawodowych. Według opinii badanych najbardziej widocznym problemem społecznym jest „alkoholizm” -71,70%. W następnej kolejności respondenci wymienili takie problemy, jak: „uzależnienia behawioralne (uzależnienia od czynności, jak np. od gier

hazardowych, telefonu / komputera / Internetu, jedzenia, pracy, zakupów) - 45,28%, „przemoc domowa” - 33,96%, „nikotyzm” - 30,19%, „narkomania” – 28,30%, „przemoc rówieśnicza w szkole” -24,53%, a także inne odpowiedzi – 1,89%.

Które grupy społeczne najbardziej narażone są na występowanie problemów społecznych?

Badanych specjalistów poproszono o wskazanie grupy najbardziej narażonej na występowanie problemów społecznych. Respondenci najczęściej wskazali odpowiedź „nieletni” - wybrało ją 61,54% spośród badanych osób. Kolejne grupy społeczne, uznane za narażone na występowanie problemów społecznych to: „osoby ubogie” - 40,38%, „osoby starsze” - 30,77%, „osoby samotne” - 26,92%, „osoby dorosłe” - 23,08%, „osoby z niepełnosprawnościami” oraz „bez znaczenia” po 21,15%.

Życie w rodzinie z problemem alkoholowym często wiąże się z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami edukacyjnymi oraz zawodowymi. Warto jednak zaznaczyć, że przemoc domowa nie jest zjawiskiem ograniczonym jedynie do tzw. rodzin dysfunkcyjnych, w których występują uzależnienia, bieda czy bezrobocie. Może ona również mieć miejsce w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie występują żadne problemy. Takie przypadki są często trudniejsze do zidentyfikowania. Spożywanie alkoholu i używanie innych substancji psychoaktywnych często współwystępuje z zachowaniami agresywnymi i przestępczymi. Najbardziej narażeni na doznawanie przemocy są członkowie rodzin osób nadużywających alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Kolejnym istotnym problemem są uzależnienia behawioralne. Szczególnie narażone na ich rozwój są dzieci i młodzież, zwłaszcza w kontekście nadużywania technologii. Z tego względu profilaktyka realizowana w szkołach powinna obejmować nie tylko tematykę uzależnień od substancji psychoaktywnych, ale również uzależnień od zachowań. Ważne jest zapewnienie odpowiednich miejsc i form pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz problemem uzależnień, tak aby mogły one skutecznie otrzymać wsparcie i rozpocząć proces wychodzenia z kryzysu.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i terapeutycznej:

1. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy domowej

Dyżury odbywają się w Trzebini przy ulicy Kościuszki 50, lokal numer 7 (Inkubator Przedsiębiorczości), w każdy poniedziałek, środę i piątek w godzinach 15:00–19:00. Telefon kontaktowy: 32 71 21 199.

Godziny dyżurów:

- poniedziałki: od 15:00 do 19:00 – prawnik
- środy: od 15:00 do 19:00 - konsultant w zakresie interwencji kryzysowej
- piątki: od 15:00 do 19:00 - psycholog (przyjmuje małoletnich tylko w obecności opiekuna prawnego)

W ramach Punktu prowadzone jest poradnictwo i konsultacje indywidualne dla:

- osób z problemem alkoholowym,
- osób z rodzin z problemem alkoholowym (współuzależnionych),
- osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- świadków przemocy,
- rodzin z problemami wychowawczymi,
- osób w kryzysie emocjonalnym.

Celem działania Punktu jest udzielanie wszelkich informacji osobom nadużywającym alkoholu i ich rodzinom o możliwości podjęcia leczenia odwykowego, a przede wszystkim udzielanie pomocy doznającym przemocy domowej z zakresu wsparcia psychologicznego i pomocy z zakresu prawa. W punkcie dyżurują specjaliści (prawnik, konsultant w zakresie interwencji kryzysowej, psycholog), którzy swoją wiedzą gwarantują udzielanie profesjonalnej pomocy wszystkim, którzy jej potrzebują.

Ilość osób korzystających z porad w Punkcie Konsultacyjnym

2022 rok	2023 rok	2024 rok	I półrocze 2025 rok
392	342	356	194

2. Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych oraz doznających przemocy domowej

Dyżury odbywają się w Trzebini, przy ulicy Kościuszki 50, lokal numer 14. Telefon kontaktowy: 32 71 21 199.

Terminy dyżurów – środa od godzinach:

15⁰⁰ – 17⁰⁰ - rozmowy indywidualne,

17⁰⁰ - 19⁰⁰ – spotkania grupowe.

Celem funkcjonowania grupy wsparcia jest udzielanie pomocy przede wszystkim osobom, które mają w rodzinie kogoś, kto nadużywa alkoholu oraz osobom doznającym przemocy domowej. Spotkania w grupie mają uświadomić istnienie problemu współuzależnienia, zmienić aktywność życiową współuzależnionych skupioną na sposobie picia partnera i jego zachowaniu, na aktywność służącą zaspokajaniu własnych potrzeb życiowych i potrzeb dzieci. Osoby te otrzymują wsparcie i nabywają umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych

Ilość osób uczęszczających na grupę wsparcia dla osób współuzależnionych oraz doznających przemocy domowej

2022 rok	2023 rok	2024 rok	I półrocze 2025 rok
31	37	39	22

3. Grupa edukacyjno - motywacyjna skierowana do osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem

Dyżury odbywają się w Trzebinie, przy ulicy Kościuszki 50, lokal numer 14.

Terminy spotkań: wtorki od godz. 16⁰⁰ do 19⁰⁰.

Alkoholizm to choroba, która rozwija się latami niepostrzeżenie, tocząc organizm i psychikę człowieka oraz rujnując jego życie. Jednak sygnały świadczące o tym, że picie alkoholu staje się problemem pojawiają się dużo wcześniej. Zadaniem prowadzącego grupę jest informowanie uczestników o chorobie alkoholowej i jej symptomach, uświadamianie istnienia problemu alkoholowego, identyfikacja z chorobą alkoholową, udzielanie informacji o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego.

Ilość osób uczęszczających na grupę edukacyjno - motywacyjną skierowaną do osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem

2022 rok	2023 rok	2024 rok	I półrocze 2025 rok
67	62	40	30

4. Poradnia Leczenia Uzależnień

Trzebinia, ulica Harcerska 13 (Centrum Medyczne PZU Zdrowie ELVITA Trzebinia).

• **NZOZ Trzebinia - Poradnia Leczenia Uzależnień:**

- Rejestracja w pokoju numer 107

- Rejestracja odbywa się osobiście lub telefonicznie pod numerem 504 934 268, od poniedziałku do piątku w godzinach 12:00–14:00.

• **Certyfikowany Specjalista ds. Uzależnień**

Przyjmuje w poniedziałek od 12:30 do 16:30:

- Zapisy prowadzone są w rejestracji specjalistycznej, pod numerem telefonu 32 711 83 50, od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00–18:00.

5. Certyfikowany Specjalista ds. Uzależnień

Dyżury odbywają się w Trzebinie, przy ulicy Kościuszki 50, lokal numer 14. Telefon kontaktowy: 32 71 21 199.

Prowadzone są dwie grupy, które odbywają się naprzemiennie – w co drugi poniedziałek w godz. 17:00–19:00:

- Grupa dalszego zdrowienia

- Grupa psychoterapeutyczna

6. Grupy samopomocowe:

- AA Nadzieja dla uzależnionych przy Parafii pod wezwaniem Świętej Barbary w Trzebini Krystynowie
Termin spotkań: w każdą sobotę o godzinie 17:00
- AA Wolność dla uzależnionych przy Zakładzie Karnym w Trzebini
Termin spotkań: w każdą środę o godzinie 16:30
- AA Dwunasty Krok dla uzależnionych przy Parafii pod wezwaniem Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Trzebini
Termin spotkań: w każdą środę o godzinie 19:00 (w każdą pierwszą środę miesiąca mityng otwarty).

7. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia"

Oferuje całodobową pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie, świadkom przemocy oraz osobom poszukującym informacji na temat zjawiska i sposobów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, telefon 800 12 00 02, www.niebieskalinia.info.

8. Telefon zaufania dedykowany osobom cierpiącym z powodu uzależnień behawioralnych oraz ich bliskim

Infolinia jest czynna codziennie w godzinach od 17:00 do 22:00, z wyjątkiem świąt państwowych, telefon 801 889 880.

9. Ogólnopolski Telefon Zaufania Narkotyki - Narkomania

Czynny codziennie w godzinach od 16:00 do 21:00, telefon 800 199 990.

10. Bezpłatna Linia Wsparcia dla osób i rodzin borykających się z uzależnieniami i innymi trudnościami życiowymi

Zespół ekspertów, w tym między innymi: psychologów, terapeutów uzależnień i psychoterapeutów.
Kontakt: 800 800 607 (linia bezpłatna).

Godziny działania: 16:00 – 20:00 w dni robocze.

Linia wsparcia koncentruje się na zapobieganiu, walce i łagodzeniu konsekwencji uzależnień, zarówno od substancji psychoaktywnych, jak i uzależnień behawioralnych, oraz udziela specjalistycznego wsparcia dla wszystkich potrzebujących mieszkańców województwa małopolskiego. Projekt realizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

11. Zespół Profilaktyki i Terapii Rodzin Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebini, w którym są zatrudnieni: psycholog, certyfikowany instruktor terapii uzależnień, konsultant do spraw przeciwdziałania przemocy domowej pracujący ze sprawcami przemocy domowej.

12. Punkt Profilaktyki i Pomocy w Zakresie Przeciwdziałania Narkomanii

Dyżury odbywają się w Trzebini, przy ulicy Kościuszki 50, pokój numer 7 (Inkubator Przedsiębiorczości).

Dyżury pełni specjalista psychoterapii uzależnień w każdą środę w godzinach 10:30 – 14:30

Zadaniem osoby dyżurującej jest:

- udzielanie pomocy osobom mającym problemy wynikające z używania narkotyków,

- pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wstępne diagnozowanie poziomu uzależnienia i adekwatny do tego wybór placówki lub innego rodzaju terapii.

Punkt Profilaktyki i Pomocy w Zakresie Przeciwdziałania Narkomanii

	2022 rok	2023 rok	2024 rok	I półrocze 2025 rok
Ilość porad dla osób uzależnionych	50	36	46	35
Ilość porad dla rodzin	15	39	22	13
Ilość porad telefonicznych dla osób uzależnionych	14	19	11	3
Ilość porad telefonicznych dla rodzin	23	22	18	2

13. Trzebińskie Stowarzyszenie Abstynenckie „Integracja”

Trzebinia ulica Kościuszki 50

Telefon: 793 561 098

Terminy spotkań: czwartki - w godzinach od 17:00 do 19:00

Organizacja zrzeszająca osoby pragnące wyjść z uzależnienia i współuzależnienia, integrująca środowisko abstynenckie na terenie miasta i gminy Trzebinia. Członkowie klubu zyskują możliwość uczestniczenia w warsztatach terapii rodzin z problemem alkoholowym, czy w imprezach abstynenckich. Poprzez pracę nad sobą oraz kontakt z ludźmi mającymi ten sam problem, którzy wrócili do normalnego, trzeźwego życia, otrzymują możliwość rozwiązania swoich problemów z nadużywaniem alkoholu.

Podstawowe strategie programu.

1. Zwiększenie dostępności terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
2. Zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa rodzinnego.
3. Realizacja programów profilaktyki uzależnień o potwierdzonej skuteczności, skierowanych do dzieci i młodzieży, nauczycieli i rodziców.
4. Współpraca z instytucjami zajmującymi się problemem uzależnień i przemocy domowej.
5. Edukacja społeczna w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
6. Realizacja profilaktyki uzależnień w ramach zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Zadania szczegółowe.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego:
 - motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
 - podejmowanie czynności zmierzających do wydania przez Sąd orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia otwartego bądź stacjonarnego,
 - zlecanie sporządzania opinii przez biegłych sądowych – psychiatrę i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
2. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy domowej.
3. Prowadzenie Punktu Profilaktyki i Pomocy w zakresie Przeciwdziałania Narkomanii, w którym podejmowane są indywidualne rozmowy profilaktyczno - informacyjne oraz motywujące do podjęcia leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych w wyspecjalizowanych ośrodkach leczenia uzależnień.
4. Prowadzenie grupy edukacyjno - motywacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu oraz dla osób, które prowadziły pojazdy będąc pod wpływem alkoholu.
5. Prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób z problemem alkoholowym, odbywających karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Trzebini.
6. Przeprowadzanie maratonów terapeutycznych z trzeźwiejącymi alkoholikami, którzy mają za sobą roczny staż utrzymywania abstynencji, w celu umacniania zachowań abstynencyjnych - (według zgłaszanych potrzeb).
7. Edukacja społeczna o problemach alkoholowych, narkomanii oraz o uzależnieniach behawioralnych poprzez upowszechnianie materiałów informacyjnych, organizowanie szkoleń, prenumerata czasopism
8. Współpraca z Centrum Medycznym PZU Zdrowie ELVITA Trzebinia w zakresie działania Poradni Leczenia Uzależnień.
9. Współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Trzebini, Sądem Rejonowym w Chrzanowie, Ośrodkami Leczenia Uzależnień, Zakładem Karnym w Trzebini, Ośrodkiem Szkolenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Trzebini w zakresie realizacji zadań zawartych w Programie.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy domowej.
2. Działalność Punktu Konsultacyjnego w zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
3. Pozyskiwanie, budowa i adaptacja pomieszczeń na cele mieszkalne dla osób doznających przemocy domowej lub remont, przebudowa, modernizacja budynków z lokalami z najmem socjalnym lokali oraz mieszkań przeznaczonych na najem socjalny lokalu.
4. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Zespołem Interdyscyplinarnym działającym na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Edukacja społeczna poprzez upowszechnianie materiałów informacyjnych o problemie przemocy domowej, organizowanie szkoleń.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Współpraca ze szkołami z uwzględnieniem ich działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w zakresie realizacji programów profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli oraz organizacji konkursów o tematyce profilaktyki uzależnień, a także promujących pozytywne wzorce zachowań.
2. Organizowanie zajęć edukacyjnych dla rodziców i opiekunów, rozwijających kompetencje wychowawcze sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży, w tym realizacja programu profilaktyki społecznej „Szkoła dla rodziców”.
3. Prowadzenie przez certyfikowanego terapeutę ds. uzależnień zajęć z zakresu profilaktyki selektywnej, ukierunkowanej na grupy zwiększonego ryzyka, z młodzieżą z trzebińskich szkół (w razie zgłaszanych potrzeb).
4. Doskonalenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczących wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków psychoaktywnych oraz umiejętności podejmowania interwencji profilaktycznej.
5. Edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień zarówno w obszarze używania substancji psychoaktywnych jak i zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi.
6. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, w tym dystrybuowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych.
7. Wspieranie i dofinansowanie prowadzenia zajęć alternatywnych umożliwiających dzieciom i młodzieży zaspokajanie potrzeb aktywności i osiągnięć poprzez rozwijanie zainteresowań, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, które są integralnym elementem prowadzonych działań profilaktycznych.
8. Współpraca z placówkami wsparcia dziennego działającymi na terenie gminy Trzebinia.
9. Wspieranie i dofinansowanie działań w zakresie organizacji imprez dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych, które mają wyraźny cel profilaktyczny, promujący zdrowy, trzeźwy styl życia.

10. Współorganizacja Trzebińskich Dni Trzeźwości.
11. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
12. Współorganizacja zajęć dla dzieci i młodzieży w ramach akcji „Zima w mieście” i „Lato w mieście”, z realizacją uniwersalnej profilaktyki uzależnień.
13. Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach, konferencjach, naradach o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.
14. Zorganizowanie szkolenia dla osób zajmujących się sprzedażą lub podawaniem napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów prawa w tym zakresie.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, fundacji i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Wsparcie realizacji zadań w drodze otwartych konkursów ofert:
 - „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla młodzieży”,
 - „Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży po przez działania profilaktyczne realizowane w Domu Harcerza”,
 - „Propagowanie abstynencji od alkoholu jako stylu życia – wspieranie działalności środowisk abstynenckich”.
2. Współpraca z wybranymi grupami zawodowymi: pedagogami, nauczycielami, policjantami, pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi, lekarzami, w szczególności poprzez organizację szkoleń i uczestnictwo w nich.
3. Współpraca z Powiatem Chrzanowskim i innymi Gminami wchodzącymi w skład Powiatu Chrzanowskiego w realizacji zadań związanych z rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przemocą domową.
4. Współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej.
5. Zakup materiałów, sprzętu i pomocy niezbędnych do realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13.¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Naruszenia zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych.
2. Naruszenia zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw.
3. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych przez placówki handlowe.

VI. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Udzielanie świadczeń z pomocy społecznej w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.
2. Udzielanie pomocy w ramach poradnictwa specjalistycznego: prawnego i psychologicznego.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobą uzależnioną i jej rodziną.
4. Podejmowanie interwencji kryzysowych w rodzinach, gdzie występuje problem osób

uzależnionych.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z artykułem 4¹ ustęp 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przyjmuje się, że:

1. Plenarne posiedzenia odbywają się raz w miesiącu. Za udział członkowie będą otrzymywać wynagrodzenie w wysokości 450 zł brutto miesięcznie. Za udział w dodatkowych posiedzeniach plenarnych, wynagrodzenie nie przysługuje.
2. Posiedzenia Zespołu Orzecznictwa (prowadzenie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego osób zgłoszonych o nadużywanie alkoholu, w tym rozmowy motywacyjne z osobami zaproszonymi na posiedzenie) odbywają się raz w miesiącu. Za udział w nim przysługuje wynagrodzenie w wysokości 600 zł brutto miesięcznie. Za wykonywanie dodatkowych czynności związanych z procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego wynagrodzenie nie przysługuje.
3. Kontrole wyjazdowe Zespołu Kontroli Placówek Handlowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych odbywają się raz w miesiącu. Za udział przysługuje wynagrodzenie w wysokości 500 zł brutto miesięcznie, Za udział w dodatkowych wyjazdach kontrolnych wynagrodzenie nie przysługuje.
4. Potwierdzeniem udziału w posiedzeniu plenarnym Komisji oraz pracach Zespołów będzie lista obecności.
5. Wypłata wynagrodzenia nastąpi na podstawie miesięcznego zestawienia w okresach miesięcznych to jest do dziesiątego dnia następnego miesiąca. Zestawienie uwzględniać będzie: liczbę posiedzeń oraz listę obecności na posiedzeniach oraz łączną kwotę wynagrodzenia brutto przypadającą na członka Komisji.
6. Wynagrodzenie za pracę w Komisji będzie przysługiwać w przypadku, gdy będzie się odbywać poza godzinami pracy.
7. W przypadku nieobecności członka na posiedzeniu plenarnym Komisji lub Zespołu Orzecznictwa bądź Zespołu Kontroli Placówek Handlowych wynagrodzenie nie przysługuje.

Realizacja Programu

Realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 w punktach I – V zajmuje się Wydział Polityki Społecznej Sportu i Turystyki Urzędu Miasta w Trzebini - Referat Zdrowia i Spraw Społecznych, Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z wyjątkiem punktu II ustęp 3, którego realizacją zajmuje się Wydział Inwestycji i Rozwoju.

Realizacją punktu VI – zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebini.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu określą uchwały budżetowe Gminy Trzebinia na poszczególne lata.

Uzasadnienie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na samorząd terytorialny obowiązek kształtowania lokalnej polityki alkoholowej. Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, że Gminy dysponują największą wiedzą o problemach swojej społeczności lokalnej oraz o dostępnych zasobach umożliwiających ich rozwiązywanie. Również ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 roku nałożyła na jednostki samorządu terytorialnego w artykule 10 realizację zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Zadania przeznaczone do realizacji przez samorządy w obu ustawach są takie same, gdyż mechanizmy sięgania po narkotyki, jak i po alkohol są podobne.

Miejscowym aktem prawnym, na podstawie którego będzie prowadzona realizacja wskazanych przez ustawy działań jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029. Zadania ujęte w Gminnym Programie są inicjowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powoływaną przez Burmistrza Miasta w drodze zarządzenia.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o przeciwdziałaniu narkomanii wskazują również źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację nałożonych zadań.

Proponowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 pozwoli na planową realizację zadań wskazanych przez powyższe ustawy.

Pod względem formalno-prawnym projekt Uchwały nie budzi zastrzeżeń.